

במשכנו בשעת הלואתו בין משכנו שלא בשעת הלואתו וכן העלה הרמב"ן במס' שבוטות (מד.) :
שת וכו'. מימרא שם (ו:): כה נתן לה אגודה של הדם וכו'. שם (יב:) ההוא גברא דקדיש

כג האומר לאשה התקדשי לי בדינר והרי זה המשכון בידך עד שאתן הדינר [י] אינה מקודשת. לא הדינר הגיע לידה ולא המשכון נתן להיותו שלה. היה בידו משכון על חוב שיש לו אצל אחרים וקידש בו אשה אע"פ שאינו שלו

הרי זו מקודשת. מפני שבעל חוב יש לו מקצת קנין בגופו של משכון :
כד האומר לאשה הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזיריהו לי [כ] אינה מקודשת בין החזירה בין לא החזירה. שאם לא החזירתו הרי לא נתקיים התנאי. ואם החזירתו הרי לא נהנית ולא הגיע לידה כלום : **כה** נתן לה אגודה של הדם וכיוצא בה ואמר לה הרי את מקודשת לי בזו וקבלה אותה ואמרו לו והלא אין בה שוה פרוטה ואמר תתקדש בארבעה זוזים המוחבאים בתוך האגודה. אם אמרה הין הרי זו מקודשת. [ל] ואם שתקה אינה מקודשת במעות אלו שהשתיקה שלאחר מתן מעות לידה אינה מועלת. ותהיה מקודשת בספק מפני האגודה שמא תשוה פרוטה במקום אחר : **כו** האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו התקדשי לי בזו התקדשי לי בזו. אם יש באחת מהן שוה פרוטה הרי זו מקודשת ואם לאו אינה מקודשת אלא [מ] מספק שמא תשוה תמרה אחת פרוטה במדינה אחרת :

מה שהיא מקודשת בספק. ויש חולקין ואומרים דהכל ליכא למיחש להכי שלא היה דעת המקדש לקדשה ודברי רבינו גרסין לי עיקר להחמיר : **כו** האומר לאשה התקדשי וכו'. משנה פרק האיך מקדש ומ"ש אלא מספק הוא כפי הדין הנזכר בפ"ד וכמו שכתבתי בסמוך :

לחם משנה

יצת קנין בגופו של משכון. כתב בין משכנו בשעת הלואתו בין כתב כן בשם רבינו והרב ב"י יבינו. ואע"פ שמכאן אין הכרח בתב בהלכות שכירות (פ"י ה"ט) בין שלא בשעת הלואתו הוי "ף והרמב"ם בהא דרבי ינחק ואמרו בגמרא אימור דאמר רבי ה איתמר וכן כתב הר"ן בפרק ומס ע"ש. אבל על דברי הטור דוקא משכנו שלא בשעת הלואתו לא אירי בשעת הלואה וזריש

ש"ס כן היה דעתו וכו' דמשמע דמסופק בדבר לנד האחד שאינה מקודשת א"כ אמאי מקודשת כלן מחמת האגודה כיון שהוא אמר תתקדש בארבעה זוזים שבה. וי"ל דמ"מ כיון דמתחלה כוונתו היתה לקדש באגודה עלמה אלא מפני שאמרו לו שאינו שוה פרוטה אמר תתקדש בארבעה זוזים שבה. וגם כזה ניחא קושיא אחריתא דאמאי אמרינן הכל דמקודשת מחמת האגודה ולקמן גבי הרי את מקודשת לי בכוס זה אמרינן דאם הוא של שמן הרי זו מקודשת מאי שנא מאגודה דאמר תתקדש בארבעה זוזים שבה מקודשת מחמת האגודה אע"ג דלא קדשה בה אלא בארבעה זוזים אלא שמתחלה כוונתו לקדשה באגודה עלמה ומפני שאמרו לו שאינו שוה פרוטה אמר כן וא"כ אם אית בה שוה פרוטה מקודשת אבל התם מסתמא דעתו בשמן כדנתן טעם הרב המגיד ז"ל :

כו האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו. בגמרא בפרק האיך

שיך זחת בשני יום
 ביחד, משא"כ בדין התנאה דדיינין על כל יום בפ"ע בזה
 הוא דפסק הרמב"ם ללא שיך התנאה כיון דידעינן בקביעותא
 דירחא ולית דין ספק בהוי"ט של גלויות וכש"כ.

דרך דין ספיקא
 גלויות פכשיו
 פ"ע בדינו, בזה
 ז' באנו לדונן
 ספק מיקרין, וגם
 כספק, ולפי
 דת בזה, דבדין
 יהלא כן הוא
 ביו"ט, ומכח
 וכו' באין לדון
 ק' מכח דין
 ו' ולריכין אנו
 יהו יחד ודאי
 דבזה כל חד
 משא"כ לענין
 מתיג מותר
 ובי תבשילין
 הרים תרומה
 הם, וכל חד
 הנעשה משני
 שניהם זב"ז,
 יש שחל על
 הוא ודאי
 דומה בשום
 ינו מלטרף
 לכל דבר.
 הרמב"ם
 f, והא דלא
 ע' הראשון,
 יו"ט שני
 הוא משום
 שום גזירה

הלכות חמץ ומצה

פ"א ה"ג אינו לוקה משום לא יראה ולא ימלא אלא אם
 כן קנה חמץ בפסח או חמלו כדי שיטעה בו
 מעשה, אבל אם הי' לו חמץ קודם הפסח ובא הפסח ולא
 ביטרו אלא הניחו ברשותו אע"פ שעבר על שני לאוין
 אינו לוקה מן התורה מפני שלא עשה בה מעשה עכ"ל,
 וכבר הקשו דאיך לוקה כלל על לאו יראה ולא ימלא,
 והרי בפסחים דף ל"ה מבואר להדיא דלאו יראה ולא
 ימלא הויין לאו הניחא לעשה דתשבייתא, וקשה על הרמב"ם
 שפסק דבקונה חמץ בפסח דהוי מעשה לוקה, ול"ע.
ונראה בזה, דהנה הגרע"א בקשה על הסוד שכתב דלר'
 יהודה דחמץ מלותו בשריפה אפרו מותר כדון כל
 הנשרפין דאפרן מותר, ולרבנן דהשבתו בכל דבר אפרו
 אסור כדון הנקברין, והקשה ע"ז הגרע"א דלפ"מ שכתב החו"ס
 דהא דנשרפין אפרן מותר ונקברין אפרן אסור הוא משום
 דנשרפין איכא מלוא בשריפתן וע"כ הוי נעשית מלותן, משא"כ
 נקברין דליכא שום מלוא בקבורתן ורק משום תקלה ולא
 הוי נעשית מלותן, וא"כ בחמץ דגם אם השבתו בכל דבר
 הלא איכא מלוא דתשבייתו א"כ הא לריך להיות לכוי"ע אפרן
 מותר. ונראה דלא דמי המלוא של תשבייתו דהשבתו בכ"ז
 למלות שריפה, דמלות תשבייתו בשארי השבתות הוי עיקר
 המלוא שלא יהא להבעלים חמץ, משא"כ אם מלותו בשריפה
 הוי מלוא שחייל בהחפלא של החמץ דתלה בו דין שריפה,
 ולענין היתר דנעשית מלותו בעינן דוקא שיהא נעשית מלותו
 בהחפלא או ניטר החפץ, ולא כשהבעלים קיימו מלוא דרמיא
 עליהו יהא ניתר בזה החפלא, וע"כ שפיר מחלק הסוד בין

השבתתו

השבתתו בכ"ד ובין שריפה, דאם השבתתו בכ"ד רק הצעלים
 קיימו מלוא שאין להם חמץ, וע"כ לא הותר האפר, משא"כ
 אם מלותו בשריפה דנעשה המלוא בהחפלא והוי נעשית מלותו
 ע"כ הותר האפר. ולפ"ז הרי מיושבים היטב דברי הרמב"ם
 דלוקין על לאוי דלא יראה ולא ימלא, דהטעם דלא חסוב
 לאו הניתק לעשה ל"ל דהוא משום דס"ל דהך תשביתו עיקרו
 הוא איסור עשה שלא יהא לו חמץ והוי כמו כל דברים
 האסורין בעשה ול"ת דלא הוי ניתק לעשה, וא"כ לא שייך
 זאת אלא אם נימא דהשבתתו בכ"ד, וכש"כ דלמ"ד השבתתו
 בכ"ד עיקר הקרא דתשביתו הוא שלא יהא להם חמץ, משא"כ
 אם נימא דמלותו בשריפה א"כ הויא מלוא הנעשית בגוף
 החפץ, ואז פשיטא דהוי ניתק לעשה כמו שריפת נותר
 וכדומה. ואפילו אם נימא דגם לדודי נכלל בהך דתשביתו
 איסורא שלא יהא להם חמץ, אבל חיוב השריפה שבחמץ
 הא פשיטא דהוי מלות עשה כשאר דברים הטעונין שריפה,
 וכיון דגם זה נכלל בהקרא א"כ פשיטא דמיחשב עי"ז ניתק
 לעשה. ולפ"ז הרי נימא דעת הרמב"ם, דסוגית הגמ' בפסחים
 דף ל"ה שהבאנו הא קיימא אליבא דר' יהודה וכמבואר
 בסוגיא שם, ולר"י דס"ל דמלותו בשריפה פשיטא דהוי ניתק
 לעשה, משא"כ הרמב"ם דפסק בפ"ג מהל' חמץ ומלה דהשבתתו
 בכ"ד, וא"כ ליכא בהך דתשביתו רק איסור עשה לחוד שלא
 יהא להם חמץ, ע"כ שפיר פסק דלא הוי ניתק לעשה
 ולוקין עלי' וכש"כ.

פ"ו הל"ה העושה עיסה מן החטים ומן האורז אם יש
 בה טעם דגן יולא בה ידי חובתו עכ"ל.
 ובהשגות ז"ל נ"ל והוא שיש בה דגן כזית בכדי אכילת פרס
 ויאכלנו עכ"ל, וכן בפ"ו מהל' בכורים ה"א כתב הרמב"ם
 אם עושה עיסה מן החטים ומן האורז אם יש